

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

86

oktober 2011

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Bart Van Hove	penningmeester – schatbewaarder 0497-524331 bart.van.hove@remmicom.be
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster – veilingroeper 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris 0479-208820 herwig.helsen1@telenet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgelden	12 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
	8 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
	1 € éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -12 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30–12 u
lokaal : parochiezaal St-Antonius – Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals
zondag 09 oktober 2011 13 november – 11 december = grote beurs

Frontpagina éénzijdige afslag in goud van de 2-frank 1848 van Moresnet met de hoofden van Leopold I van België en Friedrich Wilhelm IV van Pruisen als een Januskop. SUB DUPLICI PRAESIDIO LIBERTAS * 1848 *
(zie artikel ‘Numismatiek van Moresnet’ van Frank Lippens)

Tentoonstelling clubnieuws

Als je een liefhebber bent van vrouwen én van munten moet je zondag beslist een kijkje nemen bij de tentoonstelling van Roger Philippot 'Romeinse keizerinnen op munten'. Een infobundeltje zal weer klaarliggen om mee te nemen.

AE Sestertius, Agrippina Senior, vrouw van Germanicus en moeder van Caligula.

Lidgeld 2012 We zijn er al vroeg mee ... maar 2011 loopt zo stilaan op z'n einde, tijd om aan de vernieuwing van het lidmaatschap te denken. We nodigen u uit om het lidgeld 2012 te betalen via storting op onze clubrekening (zie gegevens hiernaast) of cash aan onze bestuurstaafel bij uw volgend bezoek aan onze clubactiviteit. De bijdrage van **12 euro** blijft onveranderd, leden in het buitenland betalen **18 euro**. Zodra ze voorhanden zijn bezorgen we u dan de nieuwe lidkaart.

Uw hulp op grote Beurs gevraagd !

De grote beurs komt eraan en we richten weer een oproep naar onze actieve en hulpgrage leden om een handje toe te steken. Zaterdag 10 december starten we vanaf 17u met de opbouw van zaal De Vossenbergh. Het opruimen begint direct na de beurs, zondag 11 december om 15u. We zijn hier eerlijk in : zonder uw hulp lukt het niet om zo'n groot evenement op poten te krijgen ! Ben je bereid om wat tijd te spenderen aan uw vereniging, geef even een seintje aan de bestuurstaafel of via een mailtje aan rudy.dillen@telenet.be. **Alvast wreed bedankt !!**

Overlijdensbericht We melden u het overlijden van Henri Cosyns uit Geraardsbergen. Henri was gedurende 5 jaar (lokaal) lid bij onze vereniging, hij overleed op 90-jarige leeftijd op vrijdag 16 september 2011. We wensen de getroffen families alle sterkte toe in deze moeilijke periode.

Brumunt

Mededeling : Brumunt opent zijn **winkel** op 1 oktober 2011 !
Gistelstwg. 372, 8200 Brugge 2 – tel. 0478-362795 – www.brumunt.be
Voor al uw munten en benodigdheden ! email : info@brumunt.be

eindactiviteiten

zondag 9 oktober 2011

- 11.15 u **bekendmaking winnaar muntenpuzzel** strookje vóór 11 u !
- 11.20 u **trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -15 jaar
munt + bankbiljet voor elke aanwezige jongere
- 11.25 u **aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- zilveren 10 kronen, Margrethe & Henrik – Denemarken 1967
- * zilveren 50 lira, 900 jaar Slag bij Manzikert – Turkije 1971
- * zilveren 1000 escudos, 400 jaar Louis de Camões – Portugal 1980
- * zilveren 200 francs, F.A.O.- uitgifte – Rwanda 1972

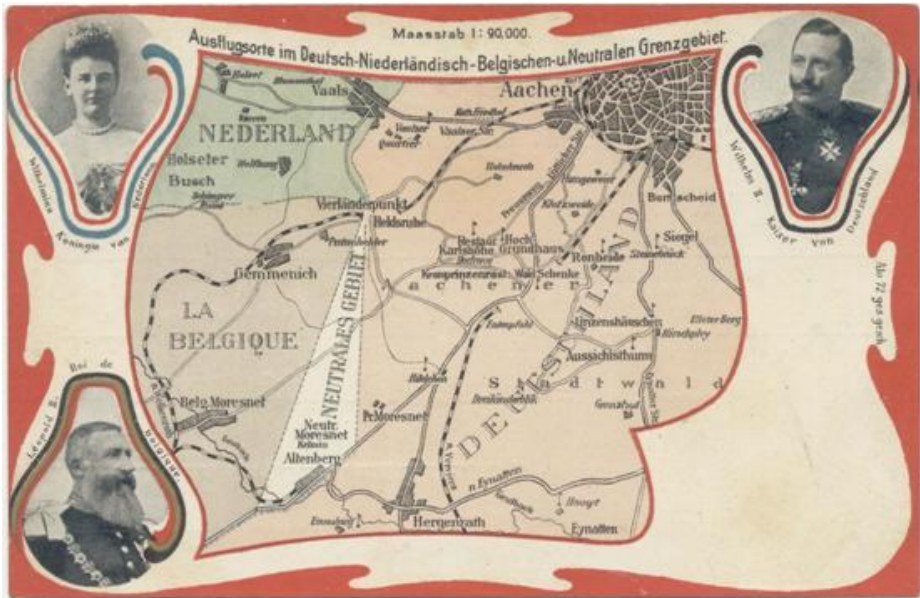

- 11.30 u **trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes
- * gouden 10 gulden, Willem III – Nederland 1876
- zilveren 5 shillings, Elizabeth II – Zuid-Afrika 1958
- zilveren 500 forint, O.S. Los Angeles – Hongarije 1984
- * zilveren 5 leva, 120^e verjaardag Ivan Vazov – Bulgarije 1970
- zilveren 25 lirot, 29^e verjaardag Onafhankelijkheid – Israel 1977
- zilveren 20 cruzeiros, 150 jaar Onafhankelijkheid – Brazilië 1972
- * zilveren 100 lira, 50^e verjaardag vd Republiek – Turkije 1923-1973
- zilveren 50 escudos, 400 jaar 'Os Lusíadas' – Portugal 1572-1972

met een fles rood Panarroz Jumilla, Bodegas Olivares S.L. - Spanje 2007
geschonken door **Versmarkt & Wijnen – Van Eccelpoel**, Lierseweg 20

- 11.35 u **start van de clubveiling** tijdig uw biednummer afhalen

Het gebied van de huidige gemeente Kelmis heeft tijdens de periode van 1816 tot 1916 als dwergstaat en condominium⁽¹⁾ grote verwondering en veel hoofdschudden over gans de wereld teweeg gebracht. Tijdens het 103-jarig bestaan van Neutraal-Moresnet deden enkele vooraanstaanden verwoede pogingen om de neutraliteit te behouden wat menige curiosa opleverde (*munten, postzegels, eigen taal, hymne, casino, verenigingen*).

Postkaart Moresnet 1900 met Wilhelmina, Leopold II en Wilhelm II

Voorgeschiedenis

Het kanton Aubel, dat toebehoord aan het Graafschap Dalhem en deel uitmaakt van het Hertogdom Limburg, bezat een groot galmeiveld. Dit erts *Kelme* heeft de plaats Kelmis haar naam gegeven en is trouwens de ‘plattdütsche’ benaming van het kalamijnerts dat hier eeuwenlang, al sinds de Romeinse bezetting, ontgonnen werd. Dit is waarschijnlijk ook de reden dat de Frankische Karolingers hun palts⁽²⁾ te Aken hebben gevestigd. Deze zouden later de galmeimijn op de *Altenberg* aan de stad Aken nalaten. Tot aan het einde van de middeleeuwen gaf het zinkerts van Kelmis aanleiding tot twisten tussen de stad Aken en de Hertogen van Limburg. Deze twisten kenden pas een einde als Filips de Goede in 1439, als Hertog van Brabant en Limburg, beslag legt op de *Altenberg*. Het belang van de mijnplaats voor het toenmalige hertogdom Limburg blijkt uit de oprichting van de Heerlijkheid Kelmis, met in 1654 een eigen scheperecht en installatie van een eigen gemeentebestuur in 1655.

Na afloop van het Ancien Regime⁽³⁾ volgde de Franse Republiek het voorbeeld van de Limburgse Hertogen. Tijdens de Franse bezetting werd het gebied verenigd met het dorp Moresnet. Na de instorting van het Franse Keizerrijk werd tijdens het Weense Congres van 9 juni 1815, het nieuwe gebied verdeeld onder de Nederlanden en Pruisen. Beide partijen kunnen zich echter niet vinden. Elk wil de zinkmijn op zijn territorium hebben, gezien de belangrijkheid en de grote inkomsten die deze mijn brengt. Dit dispuut duurt een jaar en het is pas op 26 juni 1816 dat, met het *Aachener grensverdrag*, een definitieve bestemming wordt gegeven aan het betwiste gebied. De verdeling werd als volgt bepaald: een deel met 60 huizen werd toegewezen aan Pruisen, een ander deel met een 80-tal huizen werd toegekend aan de Nederlanden, het derde deel, in de vorm van een driehoek met een oppervlakte van 1088 morgen⁽⁴⁾, 50 huizen en 250 inwoners, werd neutraal en kreeg de naam Neutraal-Moresnet. Beide landen dienden grenspalen te plaatsen en het neutraal gebied kwam onder administratief toezicht van Koninklijke Commissarissen.

De zinkmijn Vieille Montagne (Altenberg)

Als in 1795 Nederland door Frankrijk wordt bezet, wordt deze eigenaar van het gebied en de zinkmijn. Frankrijk geeft haar de naam *Etablissement National de la Republique*. Destijds werd deze zinkmijn als één van de rijkste in Europa beschouwd. In 1806 volgde er weer een naamsverandering, namelijk *Vieille Montagne des Calamines du Duché de Limbourg* en werd ze in concessie gegeven aan de briljante scheikundige Jean-Jacques Daniel Dony (1759-1819). Zijn uitvinding van de zinkoven, waarmee men het zinkerts kon omzetten in walsbaar metaalzink, zal zeker bijgedragen hebben tot deze keuze. Dankzij deze uitvinding kreeg Dony een 15-jarig patent, nog in datzelfde jaar werd een levenslange concessie op de zinkmijn aan hem toegekend. Maar zakelijk ging het hem duidelijk minder goed af. In 1813 moest hij zijn belangrijkste schuldeiser, bankier Hector Chaulet, als partner accepteren. Dit bracht hem echter nog meer in moeilijkheden waardoor hij korte tijd later, 3/4^e van zijn industriële eigendommen moet afstaan aan de Parijse bankier François Mosselman. In 1830 nam België in dit verhaal de plaats in van Nederland, maar het is pas in 1840 dat Pruisen België als zijn nieuwe partner in deze erkende. Jean-Baptiste Crocq werd op 21 mei 1831 aangesteld tot eerste directeur van de zinkmijn 'Vieille Montagne'.

In 1884 was de zinkmijn in Moresnet uitgeput, terwijl de exploitatie van andere mijnen in de omgeving duurde tot 1938. Vanaf 1929 kon door toepassingen van nieuwe technieken uit het afvalslak nog zinkoxide gewonnen worden. Zowel van de zinkmijn als van de fabriek is er in Kelmis vandaag-de-dag bijna niets meer terug te vinden. De directeurswoning herbergt nu het museum *Göhltauseum*, dit museum geeft perfect de geschiedenis van de periode weer en is zeker een bezoekje waard. Wat eens de woning van de Koninklijke Commissaris was, doet nu dienst als hotel.

De hamer, ijzer en de 3 sterren van de V.M. (Vieille Montagne) sieren nog steeds het gemeentewapen van Kelmis. In 1837 stichtte men de *Société des Mines et Fonderies de Zinc de la Vieille Montagne*. Als eerste

directeuren fungeren de heren Lambelin en Larabure.

Om het 50-jarig bestaan van de *Société des Mines et Fonderies de Zinc de la Vieille Montagne* te vieren beslist men verschillende medailles uit te geven. Het is medailleur Edward Geerts die deze medailles ontwerpt. Het feest zelf heeft plaats op 28 juli 1888 in de lokalen van de fabriek.

Tijdens deze gelegenheid krijgt Saint-Paul de Sincay, uit de handen van M. Andéoud, voorzitter van de bestuursraad, een gouden medaille voor zijn uitstekende prestaties. Ook werden 12 zilveren en 500 bronzen voorzien voor het personeel van de administratie, commissarissen en bedienden. Voor de arbeiders zijn er 6100 ex. voorzien, deze medailles hebben een kleinere diameter en zijn voorzien van een draaigoog.

Vz: buste Saint-Paul de Sincay, naar links
Kz: het embleem van Vieille Montage, in een band LA VIEILLE MONTAGNE A SON DIRECTEUR GENERAL SAINT-PAUL DE SINCAY, 1837-1887

verguld koper
 Ø 50 mm, 60.2 g.

50 jaar later, in 1927, werden de broers Louis-Alexandre en Gaston Saint-Paul de Sincay geëerd door een uitgifte van verschillende medailles, het ontwerp kwam ditmaal van medailleur Godfroid Devreese.

Het grote model is voorzien van een mooi etui en werd uitgedeeld aan hooggeplaatste bezoekers en functionarissen van het bedrijf. Een tweede exemplaar is beduidend kleiner en is voorzien van een draagoog, bedoeld om te verdelen onder de arbeiders van Vieille Montagne.

Vz: bustes van Louis-Alexandre en Gaston St-Paul de Sincay, naar links
Kz: het wapenschild van Vieille Montagne gehouden door 2 kransen, in een geknoopte band de jaartallen 1837 en 1927, à LOUIS et GASTON St-PAUL de SINCAÏ leurs D^{rs} G^x * LA VIEILLE MONTAGNE RECONNAISSANTE *. Verzilverd brons, 75 mm, 325g. door J. Fonson

Het is 10 jaar later als Vieille Montagne weer een beroep doet op medailleur G. Devreese. Ditmaal om een medaille te ontwerpen n.a.v. hun 100-jarig bestaan. Om deze gelegenheid te vieren zijn er 2 verschillende medailles, waarbij het kleinere van een draagoog wordt voorzien.

Vz: Wapenschild VM, LA VIELLE MONTAGNE binnen 2 kransen
Kz: een wilgentak, onderaan een band met de jaartallen 1837 en 1937
Aeg, Ø 65 mm, geslagen door het atelier van Jules Fonson te Brussel.

Na de herverdeling van het Neutrale Moresnet blijft de Franse wetgeving van toepassing. Daar beide landen geen enkele regeling treffen tot de invoering van een eigen munt, omdat ze er de noodzaak niet van inzien, blijft de frank het wettige betaalmiddel. Wel mogen we er vanuit gaan dat de Pruisische munt er de meest gangbare munt is, omdat het gebied rechtstreeks grenst aan het Pruisisch gedeelte. Daar de drang van sommige vooraanstaanden, w.o. Dr. Molly, groot is om hun neutraliteit te beklemtonen wordt er toch overgegaan tot het vervaardigen van een lokale munt. Veel verder dan proefslagen is het echter nooit gekomen.

Vz: Randschrift – SUB DUPLICI PRAESIDIO LIBERTAS *1848 *

Een Januskop met de hoofden van Leopold I, koning der Belgen (naar links) en Frederik-Wilhelm I, koning der Pruisen, (naar rechts), in de halssnede de initialen P.R.O.

Kz: Randschrift – COMMUNE LIBRE DE MORESNET. De wapenschilden van België en Pruisen, gescheiden door een stok met bovenop een vrijheidshoed, geflankeerd door de muntwaarde 2 F, erboven 2 verenigde handen, dit alles omvat door 2 eiken takken die worden samengebonden door een lint in de vorm van een guirlande.

Onderaan in diamantschrift: F – ster – hamertje. Zilver, Ø 28 mm, 10 g.

De eerste vermelding komt van de uitgeverij C. J. Thieme uit Leipzig die in het tijdschrift *Blätter für Münzfreunde*, nr 16, oktober 1868, een artikel van Dr. Gersdorf publiceert waarbij het bestaan van Neutraal- Moresnet alsook de merkwaardige munt wordt beschreven. Dit volledige artikel verschijnt ook in de *Revue de la Numismatique Belge*, 5^e reeks, pag. 96-99, 1869.

Het is ene Hubert Severin⁽⁵⁾ die schrijft dat Comte de Fortsas⁽⁶⁾ proefslagen van 2 frank laat slaan voor de Vieille Montagne. Hij krijgt tevens de bevestiging van de “Nederlandse Bank N.V., sectie Historiek over de Belgische munt te Amsterdam”, dat Raymond Serrure in

“*Dictionnaire Géographique de l’Histoire Monétaire Belge, Bruxelles 1880*” schrijft over het (fictieve) geld van Neutraal-Moresnet.

Citaat : ”*Une industrie des environs de Moresnet-Neutre en l’occurrence, la mine de la Vieille-Montagne, en acompte sur leurs salaires et pour leur permettre de payer le gîte et la nourriture qu’ils recevaient dans des ferme ou dans une ferme-cantine du hameau de Jongenbosch, et que le montant des paiements, effectués par eux en monnaies fictives, était remboursé au logeur en monnaies en cours par l’entreprise industrielle et commerciale Vieille Montagne ainsi le logeur avait-il la certitude de toucher la pension due par ses hôtes au hameau*” einde citaat.

Vz: Randschrift – COMMUNE LIBRE DE MORESNET – De wapenschilden van België en Pruisen, gescheiden door een stok met daarop de vrijheidshoed geflankeerd door de muntwaarde 2 F, met daar boven 2 verenigde handen, dit alles omvat door 2 eiken takken, samengebonden door een lint in de vorm van een guirlande.

Onderaan: in diamantschrift, F, een 6-puntige ster en een hamertje

Kz: tekst in 8 lijnen, VIVRE / ET / PROSPERER / SOUS LA / DOUBLE PROTECTION / DE LA PRUSSE / ET DE LA / BELGIQUE

Zilver, Ø 27.45 mm, 7.91 g.

Charles Dupriez geeft in zijn werk *Monnaies Fantaisistes* (pag. 365-369, 1949) een overzicht van deze verschillende munten, er zijn 3 types. Het overzicht telt 23 verschillende varianten geslagen in goud, zilver, brons, koper, tin en lood. Het is in 1972 dat Léon Bogaert in zijn boek *Moresnet* (pag. 369, 1972) een aanvulling doet op de gegevens van Dupriez, waarbij hij het totaal op 27 verschillende types brengt. Na opzoeken in verschillende veilingcatalogi en tips van verzamelaars ben ik er in geslaagd om er nog 8 varianten aan toe te voegen, wat mij op een totaal van 35 brengt. Voor een nooit erkende munt mag men het toch merkwaardig noemen dat er zoveel proefslagen zijn uitgevoerd in

verschillende metalen, waaronder ook edelmetalen. Van alle munten kan men zeggen dat de diameter +/- 28 mm bedraagt. Naar het slagaantal van deze munten heeft men het raden. Wat het gewicht betreft zijn er merkelijke verschillen:

Slag	tussen
Piéfort	10.90 g. en 12.05 g
epais	16.00 g
Normaal	7.10 g en 8.71 g.
mince	6.20 g. en 7.50 g.

Vz: Randschrift – SUB DUPLICI PRAESIDIO LIBERTAS *1848* Een Januskop met de twee gezichten van Leopold I en Frederik-Wilhelm IV, in de halssnede de initialen P.R.O.

Kz: in acht lijnen in het veld VIVRE / ET / PROSPERER / SOUS LA / DOUBLE PROTECTION / DE LA PRUSSE / ET DE LA / BELGIQUE. Zilver, Ø 28.56 mm, 9.99 g.

In het jaar 1903 beslist de eigenaar Jak. Bergerhoff, samen met een partner (*naam niet gekend*) om in zijn hotel *Bergerhoff* een casino te openen. Het is op 15 augustus 1903 dat het *Altenberger Casino* zijn deuren opent. Het geluk van het *Altenberger Monte-Carlo* is van zeer korte duur want na 17 dagen laten de autoriteiten het casino sluiten. In deze korte periode mocht het casino toch een duizendtal bezoekers ontvangen. De eigenaar en de uitbater werden veroordeeld tot het betalen van een geldboete. Voor de eigenaar bedroeg de boete 100 Fr, de uitbater moest 50 Fr. betalen. Uit deze turbulente dagen stamt deze kleine koperen drankjeton waarmee in het casino waarschijnlijk de consumpties werden betaald.

Vz:Randschrift in de bovenste helft WEIN MARKE, centraal een ‘Römer’ of wijnbeker.

Kz: Randschrift ALTENBERGER CASINO, centraal een hamer en een pikhouweel over elkaar gekruist.

Uitgevoerd in koper, Ø 19 mm, 3.2 g.

Dr. Wilhelm Molly

Onder de vleugels van Vieille Montagne werd in 1852 de schuttersvereniging *Sint Barbara-Sebastianus* opgericht. In totaal zullen er 11 schuttersverenigingen opgericht worden, waarvan er 7 nog steeds actief zijn. De ledenwerving was heel eenvoudig, iedere werknemer werd verplicht om zich aan te sluiten tot de vereniging en het lidgeld werd maandelijks van de wedde afgehouden. Met dit lidgeld werd de bouw van een café met feestzaal gefinancierd. De leden van de vereniging werden verondersteld deel te nemen aan de jaarlijkse processie en de uniformen voor deze speciale gelegenheid werden in het clublokaal bewaard. Op 6 juni 1922 werd de titel 'Koninklijke' toegekend.

Voorbeeld van een **borstplaat**, waarschijnlijk gedragen door de deelnemers bij speciale gelegenheden, of een eerste prijs uitgereikt na een wedstrijd.

Vz: Plaat (halve maan) met centraal twee gekruiste geweren, omringd door een krans. De Pruisische arend, als hanger, onderaan de plaat.

Het is een jaar later in 1853 als de heer Scherpenzeel-Thim, toenmalig directeur van Vieille Montagne, een harmonie opricht bestaande uit arbeiders van de mijn. Deze krijgt de naam *Altenberger Bergswerkskapelle* en als dirigent wordt de heer Witteck aangeworven.

Om de muzikanten te motiveren worden voordelen toegekend. Ze werken enkel in de dagploeg en bij de verplichte repetities krijgen ze een vergoeding. De harmonie oogst veel succes en dit wordt op 24 juli 1855 beloond met het behalen van de 1^e prijs tijdens een wedstrijd te Brussel.

Eerste prijs: gouden medaille met draagoog, Ø 40 mm, 39.30 g.

Vz: hoofd van Leopold I naar link, Rondom: LEOPOLD PREMIER ROI DES BELGES. In de halssnede: LEOP. WIENER F. (Fecit)

Kz: tekst in 9 lijnen, waarvan laatste 3 in bas reliëf, CONCOURS / ORGANISES / SOUS LES AUSPICES / DU GOUVERNEMENT / ET DE LA VILLE / DE BRUXELLES / HARMONIE / II DIV. / I. PRIX omgeven door een korenkrans. Rondom: SOCIETE ROYALE G^{de} HARMONIE DE BRUXELLES. Onderaan: 24 7^{BBE} 1855.

Om het saaie leven van de mijnwerkers wat op te vrolijken willen enkele arbeiders van Vieille Montagne een heuse carnavalsvereniging oprichten, een plan dat in 1879 werkelijkheid wordt. Ze noemen de vereniging *Ulz zu Kelmis* en krijgen de nodige aandacht en steun van enkele notabelen. Ondanks deze steun kent de vereniging geen hoogtepunten en enige tijd later blijven de vergaderingen uit waardoor ook de activiteiten stoppen. Stoppen heet niet beëindigd, moeten ze in 1937 gedacht hebben, want de vereniging krijgt een tweede leven terwijl de oude naam bleef behouden. Het embleem (hanger hiernaast) dateert uit deze 2^e periode.

Vz: een nar gezeten op een uil met gespreide vleugels, met in zijn handen een banner ULK ZU KELMIS alles voor gekruiste stokken met stichtingsjaar 1879 (rechts) en hoofd met zotskap (links), onderaan: 111. **Kz:** blank, Sn 50 mm, 22.1g.

De turnvereniging is de laatste uit de rij die ik hier wil voorstellen. De *Kelmiser Turnverein* wordt in 1889 opgericht met lichtblauw&wit als eerste clubkleuren. Een tijdje later worden de kleuren veranderd naar groen&wit. Door de blijvende groei van het aantal leden wordt er in 1891 een tweede vereniging gesticht, met de naam *Turngemeinde* en met blauw&wit als verenigingskleuren. Het doel van de oprichting van een tweede club was waarschijnlijk om meer competitiviteit te creëren. Door de grote rivaliteit onder beide verenigingen blijven de topprestaties niet uit en in 1905 werd een eerste prijs *Pyramiden* uitgereikt te Eupen.

Vz: Duits kruis met inscripties in elke vleugel, boven: ALLG (Allgemeine), links: T. (Turn), rechts: V. (Verein), onderaan: Eupen 1905, centraal een dubbel kruis met brede voeten en gelauwerd door 2 eiken takken, gehouden door een banner met vermelding GUTHEIT.

Kz: Tekst in 3 lijnen, I / Preis / Pyramiden. Koper, 37 mm, 11.7g.

Frank Lippens

Voetnoten

1 **Condominium:** een staatsvorm van gedeelde soevereiniteit.

2 **Palts:** is een niet verdedigbare Koninklijke verblijfplaats in een geheel van residenties dat als een netwerk over het Frankrijk verspreid lag. Het woord is afgeleid van het Latijnse palatium (paleis).

3 **Ancien Régime** (Frans voor oud bestuur) wordt het door het Huis Bourbon op absolutistische wijze geregeerde Frankrijk, van vóór de Franse Revolutie van 1789, bedoeld.

4 **Morgen** ook wel **Morgenlands** genoemd, is een oud-Nederlandse en Vlaamse oppervlaktemaat. Met een morgen werd een gebied aangeduid dat in één ochtend kon worden geploegd. Een morgen was iets minder dan een hectare groot, de precieze grootte was echter streekgebonden.

5 **Hubert Severain**, een plaatselijke verzamelaar die de artikels voor het museum heeft geschreven, († 2010)

6 **Comte de Fortsas**, Jean Nepomucene Auguste Pichauld, was een verwoede boekenverzamelaar met een opmerkelijke afwijking, hij wilde enkel unieke exemplaren in zijn bibliotheek. De librerie van Fortsas bleek, net als de graaf zelf, een bedenkensel te zijn van Renier Hubert Ghislain Chalon (°4 december 1802 † 23 februari 1889). Na zijn studies in de rechten aan de universiteit van Leuven, werkte Chalon als belastingambtenaar. Hij is één van de stichters van het Koninklijk Belgisch Genootschap voor Numismatiek (opgericht in 1841) en bekleedde er het voorzitterschap van 1849 tot 1886.

Bronnen

Le territoire contesté de Moresnet van Firmin Pauquet, 1960.

Médailles historiques de Belgique (1), Règne de Leopold II, 1869-1890.

Neutraal-Moresnet, oorsprong van Vieille Montagne, Dr. Leo Wintgens.

Das neutrale gebiet von Moresnet (1816-1919) van Louis Malvoz, 1983.

Zur geschichte von Neutral-Moresnet, van Dr. Fritz Spandau, 1904.

Revue de la Numismatique Belge, 5e reeks, 1869.

Blätter für Münzfreunde Nr 16, 4e jaargang, oktober 1868.

Charles Dupriez, Monnaies Fantaisistes, pag. 365-369, 1949.

Aanvulling van Léon Bogaert, Moresnet, pag. 191, 1972

Veilinglijsten La Maison Wiliame, Louis Ciani, Joselito Eeckhout.

Met dank aan het personeel van het Göhlthalmuseum, het penning-kabinet van Brussel, de heer Luc Vandamme, wijlen de heer Willy Faes.

Gerealiseerde prijzen

77 %

clubveiling 11 september 2011

1	20.00	16	4.00	31	-	46	-	61	3.50
2	1.00	17	2.00	32	1.00	47	9.00	62	1.00
3	25.00	18	-	33	-	48	5.00	63	-
4	1.00	19	2.00	34	-	49	2.50	64	1.00
5	5.00	20	2.00	35	2.75	50	2.50	65	-
6	10.00	21	10.00	36	2.50	51	1.00	66	3.50
7	20.00	22	-	37	3.00	52	4.25	67	1.00
8	10.00	23	16.00	38	4.00	53	3.00	68	-
9	7.50	24	-	39	1.75	54	2.25	69	1.00
10	4.00	25	4.50	40	5.00	55	5.00	70	1.00
11	4.25	26	6.50	41	1.00	56	-	71	1.00
12	-	27	28.00	42	1.00	57	2.50	72	4.50
13	8.00	28	-	43	-	58	1.25	73	3.50
14	-	29	1.00	44	3.50	59	3.50	74	1.00
15	5.00	30	-	45	-	60	3.25	75	5.00

6

11

15

16

nr	land	munt		kw	mat	inzet	
1	Grieken	Macedonië: Alexander de Grote	AE 18 mm	356-323 vC	F/ZF	AE	2.50
2	Rome	Titus	as – Victoria Navalis	77-78	F	AE	20.00
3		Gallienus	antoninianus – Abundantia	253-268	F	AE	1.00
4		1 bronsmuntje 'Urbs Roma' + 1 te determineren muntje			ZG/F	AE	1.00
5	Brabant	Philips IV	oord - Antwerpen	1643	F	Cu	7.50
6		Karel de Stoute	dubbele stuiver - Leuven	ZD	F	Ag	25.00
7	Luik	Jean-Théodore de Bavière	escalin	1754	F	Ag	10.00
8	België	Leopold I	½ franc gelauwerd	1834	ZG/F	Ag	5.00
9		Leopold I	1 franc gelauwerd	1844	ZG	Ag	5.00
10		Leopold I	20 centimes	1852	F	Ag	11.00
11		Leopold II	1 franc 1830-1880	1880 FR	F	Ag	5.00
12		Boudewijn I	2 x 500 francs	1980 VL + FR	Pr	CuNi	4.00
13		Albert II	250 francs Astrid	1995	FDC	Ag	18.00
14		Albert II	50 centimes « vernietigd »	1996	Pr	AE	1.00
15		Albert II	5 euro '50 jaar Smurfen' in doosje	2008	FDC	Ag	25.00
16	Brits-Indië	Edward VII	1 rupee	1907	F/ZF	Ag	10.00
17	Duitsland	Jülich-Berg	½ stuber – PR (=Düsseldorf)	1787	F	Cu	2.00
18		Hamburg	2 schilling	1727	F	Ag	4.00
19	Frankrijk	Republiek	50 centimes (RR)	1911	ZF	Ag	15.00
20		Republiek	3 x 5 francs	1933+1989+1992	div	CuNi	1.00
21	Gr-Brittann.	Georges V	speldje gemaakt van sixpence	1917	ZF	Ag	5.00
22		Edward VII	2 shillings	1909	F/ZF	Ag	10.00
23	Indo-China	Frans Kolonie	10 centimes	1927	ZF	Ag	3.00
24	Kaapverdië	Republiek	2.50 escudos F.A.O.-serie	1982	Pr	AE	1.00
25	Oostenrijk	Republiek	5 euro (Mariazell)	2007	FDC	Ag	8.00
26	Roemenie	Carol I	1 lei	1906	ZF	Ag	6.00
27	Rusland	Republiek	2 x 1 roebel 1980 (2 verschillende ex.)		ZF	CuNi	1.00
28	Samoa	1 tala	muntstuk bestaande uit 2 delen !	2000	FDC	CuNi	5.00
29	Tunesië	Frans kolonie	10 centimes	1919	ZF	CuNi	1.00
30	USA	Republiek	5 x 1 cent 1887, 1891, 1892, 1893, 1895		div	AE	7.00
31	West-Afrika	Monetaire Unie	500 francs	2005	ZF	CuNi	1.00
32	Zaire	Republiek	20 makuta	1976	ZF	CuNi	1.00
33	Zimbabwe	Republiek	50 centimes 1997 + 1 dollar 1980		ZF	CuNi	1.00

17

27

28

32

nr	land	munt		kw	mat	inzet	
34	loten	België	5 x 500 francs	1980	Pr	CuNi	15.00
35		Brazilië	lot van 5 munten		div	div	1.00
36		Frankrijk	5 cent. 1885 + 1900 & 10 cent. 1897		div	Cu	1.00
37		Jordanië	lot van 8 verschillende munten	1992-2009	div	div	5.00
38	jeton	Groot-Brittannie	Opening Exhibition Building	1862	ZF	Cu	1.00
39	penning	3 gemeentepenningen Borgerhout – Duffel – Harelbeke			div	div	1.00
40		Atletiek 800m Inter-Universitaire Spelen België, 1e Prijs			Pr	AE	2.00
41	lot	België	volledige reeks (22 st.) 10 frank	1969-1979	Pr	Ni	1.00
42	medaille	Nationale Maatschappij voor de Huisvesting (80mm)		1961	Pr	AE	2.50
43		Assyriër te paard door Paul Huybrechts (85mm)		2003	FDC	AE	15.00
44		100 jaar filmfestival (70 x 73mm)		1995	FDC	AE	10.00
45		3 medailles in etui: Van Dyck / De Vocht / De Coster (30mm)			FDC	AE	10.00
46		Electrobel door Marcel Rau (107 x 107mm)		2001	FDC	AE	10.00
47		set van 4 medailles, onderwerp Limburg (30mm)			Pr	AE	10.00
48	set	Griekenland	FDC-set	1971	FDC	div	2.50
49	divers	Tonga: 17 st. ronde postzegels met kopie eerste Palladiummunt			-	-	2.50
50		nieuwe Leuchtturm Muntencassette 'Verdrag van Rome'			-	-	10.00
51	biljetten	België	20 francs 'type 1919'	29-02-1945	F	papier	5.00
52		België	20 francs 'type 1919'	01-09-1948	F	papier	1.00
53		België	1 franc Belgisch leger	01-08-1946	ZF	papier	1.00
54		Ceylon	1 rupee	29-01-1962	F	papier	1.00
55		Congo	100 francs	1961	Pr	papier	1.00
56		Duitsland	2 mark	serie 1948	F	papier	2.00
57		Frankrijk	2 x 5 francs	1970	F	papier	1.00
58		Frankrijk	5 francs Armée	1944	F/ZF	papier	1.00
59		Frankrijk	5 francs Armée	1944	F	papier	1.00
60		Griekenland	25 drachme	10-08-1941	ZF+	papier	1.00
61		Griekenland	50 + 500 + 1000 drachme		ZF	papier	1.00
62		Groot-Brittannië	10 shillings (Sign Peppiatt) (R)	ZD (1948)	ZG	papier	1.00
63	biljetten	Guinee-Bissau	100 pesos		Pr	papier	1.00

51

55

nr	item		beschrijving		kwal	mat	inzet
64	biljetten	Hongarije	20 pengó	15-01-1941	ZF	papier	1.00
65		Hongarije	50 forint 1986 + 100 forint 1992		ZF	papier	1.00
66		Italië	10 lire	1944	F/ZF	papier	1.00
67		Luxemburg	10 francs	ZD (1954)	F/ZF	papier	1.00
68		Mexico	10 + 20 + 50 + 100 pesos	1994	ZF	papier	1.00
69		Nederland	1 gulden	1949	F	papier	1.00
70		Portugal	100 escudos	04-06-1985	ZF	papier	1.00
71		Rusland	1 + 3 chervonetz	1937	F	papier	1.00
72		Uganda	500 shillings	1996	FDC	papier	2.00
73		Uruguay	1 peso	02-01-1939	ZF	papier	1.00
74		Zaire	10 zaires	24-11-1977	FDC	papier	4.00
75	biljetten	Zaire	5 zaires	24-11-1977	FDC	papier	4.00

64

65

div = divers**F** = fraai**ZF** = zeer fraai**Pr** = prachtig**FDC** = fleur de coin**UNC** = uncirculated**Ag** = zilver**AE** = brons-koper**Fe** = ijzer**Cu** = koper**Ni** = nikkel**Al** = aluminium**Sn** = tin

In de veiling **bankbiljet ‘Allied Military Currency’ 5 Francs 1944**

In het kader van hun invasieplannen op West-Europa vervaardigden de geallieerden *invasion notes* voor betalingen in bezet gebied. Deze militaire uitgiftes werden vervaardigd onder het toezicht van het oppercmando van het leger en konden legaal gebruikt worden, door zowel burgers als soldaten, in het betreffende bezet gebied. De biljetten droegen de gebruikelijke denominaties maar moesten zich onderscheiden van het gewone circulatiegeld door hun speciaal karakter en uitzicht.

2^e serie AMC-bankbiljet van 5 Franse Francs (78 x 67mm), gebruikt door de Amerikaanse troepen bij de bevrijding van Frankrijk, 1944

Deze Franse AMC-bankbiljetten werden gedrukt, in 7 verschillende denominaties, door de ‘Forbes Lithograph Manufacturing Company’ in Boston, Massachusetts (USA) en getransporteerd naar Engeland in voorbereiding op D-day, dit ter waarde van 3 biljoen Franse Francs.

aantallen:

2 Francs	200 miljoen ex.
5 Francs	160 miljoen ex.
10 Francs	80 miljoen ex.
50 Francs	40 miljoen ex.
100 Francs	144 miljoen ex.
500 Francs	20 miljoen ex.
1000 Francs	40 miljoen ex.

De *Paymaster* zorgt voor de distributie van de *Invasion Currency*.

Verzonken Carthaagse muntschat gevonden in Siciliaanse wateren.

Italiaanse archeologen hebben nabij het Siciliaanse eiland Pantelleria een omvangrijke schat boven water gebracht van zo'n 3.422 antieke bronzen munten. De schat werd bij toeval gevonden toen het archeologisch team op de plaats onderwater onderzoek verrichtte. De munten dateren van de periode 264-241 vC.

In die tijd was Pantalleria, dat zo'n 100 km ten zuidwesten van Sicilië ligt, een strategisch bruggenhoofd tussen de toenmalige vijanden, Rome en Carthago. Rome had het kleine eiland dan wel veroverd in de eerste Punische Oorlog (264 vC), maar verloor het alweer een jaar later. In 241 vC, tijdens de 2^e Punische Oorlog, kwam het strategisch gelegen eiland definitief in Romeinse handen. De Romeinen vierden dit met de uitgifte van een herdenkingsmunt en de invoering van een speciale feestdag.

De samenstelling van de muntschat, gevonden op een relatieve ondiepte van 20 m, is veelzeggend. Verrassend hierbij was dat alle 3.422 munten dezelfde afbeelding dragen op de voor- en keerzijde : Tanit/Kore, de Carthaagse vruchtbaarheidsgodin, en een paardenhoofd, hét symbool van Carthago. ‘Gezien alle munten dezelfde iconografie dragen, geloven we dat de muntschat bedoeld was voor een officiële betaling bij een anti-Romeinse activiteit. Bij een gewone handelstransactie zouden er normalerwijze verschillende soorten munten moeten aanwezig zijn’, aldus één van de archeologen. ‘Het Carthaagse schip was op weg naar Sicilië, maar onderweg moet er iets verkeerd zijn gegaan en werd besloten om de schat te verbergen in ‘ondiep’ water, in de hoop ze later te kunnen recupereren, wat dus duidelijk niet is kunnen gebeuren’. **DN.**

Nieuwe speciale 2-euro Finland 2011

Het Finse Ministerie van Financiën heeft zopas beslist (30 aug) om een speciale 2-euro-muntstuk te lanceren op 17 oktober. De munt herdenkt de 200^e verjaardag van de Nationale Centrale Bank die haar *roots* heeft in het 'Waihetus- Laina- ja Depositioni- Contori', het Wissel- Leen- en Deposit Bureau, dat werd opgericht in 1811 in de voormalige Finse hoofdstad Turku, dit bij keizerlijk decreet van de Russische tsaar Alexander I. De munt wordt geslagen door de Finse *Mint* in Vaantaa met een oplage van 2 miljoen stuks. Het ontwerp is van de hand van hun bekende muntontwerper Hannu Veijalainen en stelt een alternatieve versie voor van de *Finse Zwaan* in volle vlucht, tezamen met de jaartal-len 1811 en 2011. Deze zwaan komt ook voor op de 1-€-circulatiemunt.

NIEUW !! Catalogus Gemeentepeningen en Medailles van België

Een nieuwe **catalogus 2011** (up-to-date tot 1/7/2011) is verschenen met daarin een ca. 1950 penningen en medailles van België, uitgebracht in de periode 1960-2011. Kostprijs 10 euro (+ verzendingskosten € 3.55), te storten op rek. BE96 1030 2331 2505 van M. Willemans, Eekstraat 174, 9160 Lokeren, tel. 093-487199, email : marc.willemans@telenet.be.

Willem van Alsenoy

Numismaat

Oudaan 6, 2000 Antwerpen

gsm 0495 / 51 10 16

willem@vanalsenoy.com

www.vanalsenoy.com

Muntenpuzzel : 18de eeuws rekenen

inbreng Willy Geets

Op 17 september 1754 zitten, in Duffel in de herberg «Den Hantboge», de drossaard, Jan Hellemans en de schepenen Peter Vervaecke, Cornelis Speulders en Guillaume Ploegaerts, bij elkaar, samen met boer Jan Baptiste Gille. Jan Baptiste komt zijn aanbetaling regelen want vóór bamis (1 oktober) moet hij zijn zaken op orde hebben. Nadat Jan Baptiste zijn “cavens” (typisch licht bier van Lier) heeft leeggedronken, het schuim uit zijn snor heeft geveegd, legt hij zijn beurs op tafel, wijst er naar en zegt ‘*das al dak hem*’. De drossaard kiepert de beurs leeg en de volgende munten rollen over tafel:

- 2 gouden Louis of mirlitons (Lodewijk XV)
- 1 gouden noaille van Lodewijk XV (afb.)
- 3 dubbele souverijnen van Maria-Theresia
- 8 ducats van Maria-Theresia
- 17 schellingen van Maria-Theresia
- 20 oorden.

Eén van de schepenen is in het bezit van het tariefboekje uit 1749 waarin de gangbare munten worden geëvalueerd aan hun geldende koersen, uitgedrukt in gulden (G), stuiver (St) en denier (D). De belangrijkste pagina van dit tariefboekje is hier eveneens afgebeeld en u dient de koersen te nemen “Courant geld” (en niet “wisselgeld”).

U bent voor even de drossaard en dient het totale bedrag uit te rekenen - van deze 51 munten - dat Jan Baptiste komt betalen, uitgedrukt in gulden, stuiver en denier. Vb : één ducaton van Maria Theresia was 3 gulden 10 stuiver 0 denier waard.

De verbanden tussen de munteenheden zijn:

1 gulden = 20 stuiver 1 stuiver = 12 denier 1 stuiver = 4 oord.

U zet alles om naar G., St. en D. en maximaliseert de gulden en de stuivers; byb. een resultaat met 46 stuivers wordt niet aanzien als correct want 46 stuivers zijn 2 gulden en 6 stuivers. (ander vb. : een tijd van 302 seconden drukt u ook uit als zijnde 5 minuten en 2 seconden).

Dus nu even rekenen en dat konden de schepenen van toen zeer goed, U toch ook ?

Totaal bedrag is G. St. D.

EVALUATIE

Van de Nieuwe ende Aude Specien, Soo van Gaudt als van Silver volgens het Placcaert gepubliceert den 29. September 1749.

EVALUATIE

Van de Nieuwe ende Aude Specien, soo van Gaudt als van Silver volgens het Placcaert gepubliceert den 29. September 1749.

	wisselgeld		Courant.	Note. 1. Pont gewicht doet 2. Marcq. 1. Marcq doet 8 Oncen. 1. Once doet 20. Engelf. 1 Engelfch. doet 32. Aef. Engelf. Aes. 7 - 8 3 - 20 4 - 6 7 - 312 6 - 12 5 - 10 5 - 16 17 - 24 8 - 28 4 - 14 3 - 11
	G. St. D.	G. St. D.		
Nieuwen Ducaton, Halve, Quaerten ende Achtste naer advenant.	3 - 0 -	3 - 10 - 0		
Schelling.	0 - 6 - 0	0 - 7 - 0		
Stucken van vyf stuyvers. Halve.	0 - 0 - 0	0 - 5 - 0		
Nieuwen dobbelen Souve- rain.	15 - 6 - 0	17 - 17 - 0		
Enckelen Souverain.	7 - 13 - 0	8 - 18 - 6		
Mirliton.	8 - 12 - 0	10 - 0 - 9		
Noaille.	16 - 8 - 6	19 - 3 - 3		
Croix de Maltha	13 - 1 - 6	15 - 5 - 3		
Vertugadyn.	10 - 18 - 0	12 - 14 - 6		
Guinée van Engelant.	11 - 8 - 3	13 - 6 - 3		
Auden Quadrupel van Spag- nien, niet gecordonneert.	36 - 0 - 0	42 - 0 - 0		
Aude dobbele Fransche Pistole.	18 - 0 - 0	21 - 0 - 0		
Enckele Fransche Pistole. Albertine.	9 - 0 - 0	10 - 10 - 0		
	6 - 15 - 0	7 - 17 - 6		

naam :
postnr : woonplaats :

Vul in onderstaande tabel de uitkomst in die je hebt bekomen :

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	G.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	St.	<input type="text"/>	D.
----------------------	----------------------	----------------------	-----------	----------------------	----------------------	------------	----------------------	-----------

Schiftingsvraag :

Hoeveel weegt het ‘zilveren stuk’ onder de piramide ?
(tot op 2 cijfers na de komma). **Tip** : tss 30-60 gram !

<input type="text"/>	<input type="text"/>	,	<input type="text"/>	<input type="text"/>	gram
----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------	------

Om deel te nemen aan deze muntenpuzzel :

deponeer deze invulstrook op de clubactiviteit van 9 oktober, vóór 11 u, in de rode puzzelbus op onze bestuurstafel en maak kans op de zilveren prijsmunt en een lekkere fles wijn !

Succes !

Deze maand ...

... op onze leestafel !

MünzenRevue (D) September 2011

- 10-Euro : 300. Geburtstag von König Friedrich II
- Österreicher designt die neue 2-Euro-Münze
- Münzen Chinas, zwischen Ost und West
- Das Staunen der Welt, Das mittelalterliche Sizilien
- Vorsicht! Fälschungen von Euromünzen im Umlauf
- Die Lateinische Münzunion (2)

Numismatique & Change (F) Septembre 2011

- Étude : Grecques : Une histoire remarquable
- Royales : Le blason royal de France dans la numis
- Louis-Oscar Roty, un graveur dans la République
- La numismatique de l'Algérie indépendante
- La numismatique de Frédéric Mistral, chantre
- Décryptage : Reconnaissance d'un billet bulgare

Numismatisches Nachrichtenblatt (D) 9 - 2011

- Praisós, die Heimat der echten Kreter
- Carl Benz auf Medaillen
- Medaillen '150° Anniversario Unità d'Italia'
- Prägetechnik : Inkuse Münzen
- Zum 80. Geburtstag von Hubertus von Pilgrim
- Musikermédaille, Ein Schau-Stück Johann S. Bachs

Nieuw in onze BIB !

La Monnaie chez les Gaulois Collection des Hesperides

Katherine Gruel
Paris 1989

Tijdschriften en boeken kunnen gratis ontleend worden gedurende 1 maand ! Vraag info aan bibliothecaris Herwig Helsen. De volledige lijst is ook te raadplegen op w³.numismatica-herentals.be / bibliotheek

Numismatische gezegden (7)

Ergens voor een oordje of een blank thuisliggen.

Dit betekende voor heel weinig geld ergens in de kost 'liggen', ook wel: heel weinig in te brengen hebben (weinig invloed hebben op...). Een oordje was gemiddeld een kwart stuiver waard.

Een *blanke* was (14^e - 16^e eeuw) de aanduiding voor een muntje van 'blank' zilver, welke door de afgesleten voor- en keerzijde amper meer te herkennen was en daardoor gering in waarde.

Een stuiver verdienen en voor een braspenning dorst hebben.

Een braspenning was ca. 6 ¼ cent waard, iets meer dan een stuiver. De eerste braspenningen werden in Vlaanderen geslagen ca 1409. Later werden munten, t.w.v. 2 ½ groot (1 ¼ stuiver) ook zo aangeduid. Als waarde-aanduiding is de braspenning tot in de 18^e eeuw in gebruik gebleven, maar echter niet meer als munt geslagen. Bekend is dat het woordje *bras* vermoedelijk het metaal *koper* aangaf. De vlag dekte later de lading niet meer omdat toen deze munten niet meer van koper maar in zilver werden geslagen.

Braspenning Jan Zonder Vrees

Zijn zakken zijn van duivelsleer, zij kunnen geen kruis houden.

Hiermee wordt bedoeld dat iemand geen geld in zijn zakken kan houden, hij is een verkwister. Het 'kruis' is het symbool van het christelijk geloof, welk op vele munten staat en waartegen de duivel machteloos is.

Met de 'boes' zitten.

Betekenis van dit gezegde is dat men veel geld bezat. Een weinig aannemelijke verklaring van deze Vlaamse uitdrukking is dat 'boes' geld betekent en teruggaat naar de afbeelding op oude Griekse munten met een afbeelding van een os met daarbij het woord *bous* vertaald als rund/os.

Campania – Neapolis (Napels), Ag didrachme 325-241 vC

Een Stuiver (drie keer) omdraaien.

Betekenis : Gierig zijn .

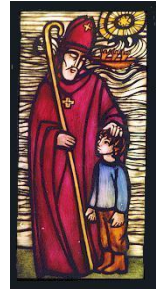
Ad Lansen

zondag 2 oktober **MPO-Beurs** 10-16u
Airporthotel Rotterdam, Vliegveldweg 59-61 www.mpo.nl

zon 2 okt **Grote Internationale Muntenbeurs Luxemburg** 9-16u
Hôtel Novotel – Rue du Fort Niedergrünwald – Europaviertel Nord /
Kirchberg, Luxemburg-Ville jallayca@pt.lu tel. 0035 239 7325

zon 2 okt **Nationale Ruilbeurs St-Niklaas** 9-16u
lokaal Den Hof, Hendrik Heymanplein 7, 9100 St-Niklaas

zat 8 & zon 9 oktober **Münzenmesse Berlin**
Messegelände – am Funkturm, Halle 9 – Berlijn (D)
www.numismata.de numismata.modes@t-online.de

zondag 9 oktober **Grote Muntenbeurs N.K. Hasselt**
grote feestzaal, Cult.Centr. – Kunstlaan 5, Hasselt www.nkhasselt.be

zaterdag 15 oktober 8-15u

XVIIIe Bourse Internationale
Cercle Numismatique de Nivelles AEN

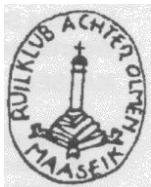
I.P.A.M. – Rue Ferdinand Delcroix 33, 1400 Nijvel
Richard Boon tel. 071-852 942 – gsm. 0479-775 493

zondag 16 oktober 8-15u

3^e Nationale Ruil dag Berthout

Kring voor Numismatiek en Penningkunde

St-Catharina – Markt 28, 2860 St-Katelijne-Waver
Georges Van Der Meirsch tel. 015-316139

zaterdag 22 oktober 9-15u

Internationale Ruil dag Achter Olmen

Technisch Instituut St-Jansberg – Weerterstwg. Maaseik
H. Thijssen 0474-341 451 ruilclub.maaseik@gmail.com

za 1	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 90, Denderm AEN Soignies – Centre – Rue de la Régence 23, Soignies Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12 – 17 u 14.30–16 u 13.30–17 u 8 – 11 u
zo 2	EGMP Leuven–Palais de Buc's– JP Minckelerstr, Leuven EGMP ZW-Vlaand -Kartouchke, Ingelmunsterstr, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – rue Gouttier 11, Couvin AEN Saint-Georges – Rue Reine Astrid 69, St-Georges Edelweissje – St-Katarina – N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt Coll. Sonégiens - École, rue G. Henry 27B, 7060 Soignies Nationale Ruildag Wase Ruilclub Den Hof – H. Heymanplein 7, St-Niklaas Grote Internationale Muntenbeurs Luxemburg Novotel – Rue du Fort Niedergrünwald, Kirchberg, Lux.	9 – 12.30 u 8.30 – 12 u 9 – 12 u 8 – 12 u 8.30 – 12 u 8.30 – 12 u 9 – 16 u 9 – 16 u
di 4	AEN Brussel – H. Geest – Dr. Lemoinestr. 13, Anderlecht	vanaf 18 u
vr 7	NK Berthout–St-Catharina, Markt 28, St-Katelijne-Waver	19-22.30 u
za 8	EGMP Antwerpen – Ruggenhof – Fr v Dijkstr 46, Deurne AEN Verviers–École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30–16 u 8 – 12 u 13.30-17 u 8 – 11 u
zo 9	EGMP Herentals- StAntonius- Kapucijnenstr, Herentals AEN Vielsalm– Hôtel des Myrtilles, rue du vieux Marché N.K. St-Truiden – Sportcomplex, Jodenstraat, St-Truiden 43e Grote Internationale Muntenbeurs N.K. Hasselt Cult. Centrum, Grote Feestzaal – Kunstlaan 5, Hasselt	8.30 – 12 u 9 – 12 u 8.30 – 12 u 9 – 13.30 u
ma 10	EGMP Brugge – lok. CM, Moerkerksestwg. 118, St-Kruis	vanaf 19 u
di 11	N.K. Zeeland– Dauwendaele – Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30–21 u
wo 12	NK Brabant - BarLeDuc, Korenbrugstr, 's-Hertogenbosch	20–21.30 u
za 15	EGMP Brugge - Ledenfeest - Hof Van Watervliet, Brugge Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	vanaf 10 u 13.30–17 u 8 – 11 u

15	XVIII Grote Muntenruilbeurs – AEN Nijvel I.P.A.M. – Rue Ferdinand Delcroix, 1400 Nijvel	8 – 15 u
zo	EGMP Gent - Sp Gouverneurswoning, Buitenhof 35 Gent	9 – 12 u
16	EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk	13 – 16 u
	AEN Luik – Collège St-Servais – rue St-Gilles 104, Luik	8.30 – 12 u
	Wase Ruilclub – Den Hof – H. Heymanplein, St-Niklaas	9 – 12 u
	3e Nationale Ruildag – N.K. Berthout St-Catharina – Markt 28, St-Katelijne-Waver	8 – 15 u
za	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent	13.30–17 u
22	Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	8 – 11 u
	Internationale Ruilbeurs – Ruilclub Achter Olmen T.I. St-Jansberg – Weetersteenweg, 3680 Maaseik	9 – 15 u
zo	EGMP Aalst – S.C. Immerzeel – R. Novarumlaan 4, Aalst	vanaf 9 u
23	EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen	9 – 12 u
	AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries	8.30-11.30
	Numismatica Wetthra - CC. De Poort, Markt 27, Wetteren	9 – 13 u
za	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent	13.30–17 u
29	Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	8 – 11 u
zo	Wase Ruilclub – Den Hof – H. Heymanplein, St-Niklaas	9 – 12 u
30		

VERSMARKT & WIJNEN

Lierseweg 20, 2200 Herentals

www.vaneccelpoel.com

info@vaneccelpoel.com

014 212693

2010 Calamar, Verdejo, Rueda - Spanje € 8.50

Calamar Verdejo is een zeer frisse, aromatische zachte wijn met tonen van peer, appel en tropisch fruit. Een topwijn voor een hele mooie prijs!

2009 Scabi, Sangiovese di Romagna, Emilia-Romagna – Italië € 9.85

De 'Scabi' is een pracht Sangiovese van een erg goede kelder uit Emilia-Romagna, gefocust op zuiverheid en elegantie.

Deze wijnen zijn vrijblijvend te proeven in de wijnkelder **Van Eccelpoel**.

Brumunt partner voor uw collectie !!

Alle euromunten, Belgische munten, wereldmunten, ...
Benodigheden voor elke verzamelaar en de nieuwste catalogi.

wij kopen al uw goud, zilver, munten en bankbiljetten

Brumunt – Hogeweg 166, B-8200 Brugge 2
gsm +32 0478-362795 e-mail info@brumunt.be

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium

www.mauquoy.com

Medailles

Penningen

Naamplaten

Stempels

Veilinghuis
Eeckhout
Aalst

voor al uw numismatische vragen :

VEILINGHUIS EECKHOUT

Kerkhoflaan 42 – 9300 Aalst

Tel 0486-868942 - Fax 053-300117

joselito_eeckhout@telenet.be

www.veilinghuseeckhout.be

Fleur De Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop & verkoop te Gent

Lea Vandenbruwaene

Burgstraat 139, 9000 Gent 09-2333138 info@fleurdecoin.be

open : ma, di, do, vrij, zat 14-18 u

www.fleurdecoin.be

voormiddag op afspraak – woe, zon & feestdagen gesloten